

Contextkraker

Een oud recept in een eerlijk jasje

NIEUWSREKENEN

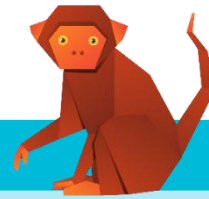
© CED-groep, 2026

AA

HANDLEIDING

Contextkraker: Een oud recept in een eerlijk jasje

Blok 5– flexweek

Vooraf

In deze Contextkraker verzamelen leerlingen door middel van escaperoom-achtige contextopgaven de ingrediënten van een nieuw recept. Bij het oplossen van de contextopgaven kunnen de leerlingen gebruikmaken van het Stappenplan Nieuwsrekenen. De werkwijze met dit Stappenplan staan uitgebreid toegelicht in de Algemene Handleiding van Nieuwsrekenen.

Voorkennis ophalen over het onderwerp

Introduceer de contextkraker *Een oud recept in een eerlijk jasje*: Nordin wil een chocoladetaart gaan maken. Hij maakt die volgens een oud recept van opa. Maar bij het kopen van de spullen voor de taart komt hij erachter dat hij misschien het recept iets moet veranderen? Maar bij het kopen van de spullen voor de taart komt hij erachter dat hij misschien het recept iets moet veranderen? Waarom zou hij het moeten veranderen? Laten we maar eens gaan kijken. De komende tijd gaan we dit rekenraadsel oplossen.

Werken met het Stappenplan

Laat het Stappenplan Rekenen op het digibord zien. Vertel wat het doel van het Stappenplan is en wat de verschillende stappen betekenen. De vijf stappen moeten de leerlingen nemen om tot een oplossing van een rekenvraag van Nieuwsrekenen te komen.

Doel

De leerlingen kunnen probleemoplossend werken en kunnen reken-wiskundige kennis en vaardigheden in het dagelijks leven gebruiken.

Werkwijze

De contextkraker bestaat uit verschillende contexten met rekenvragen. Je kunt de contextkraker oplossen door 12 rekenvragen te beantwoorden. Die context is een verhaaltje met soms ook extra informatie als een tabel of een afbeelding. Bij elke rekenvraag die je goed beantwoord hebt, krijg je een ingrediënt voor een nieuw recept.

Je krijgt niet alle contexten met rekenvragen in één keer, maar bladzijde voor bladzijde. In totaal ben je ongeveer anderhalf uur bezig met de opdrachten. Je krijgt een blad waarop je alle nieuwe ingrediënten kunt invullen, zodat je niets vergeet. Eerst verzamel je alle informatie. Pas als alle vragen beantwoord zijn, kun je met de informatie aan de slag. Ook krijg je het stappenplan Rekenen, dat kun je gebruiken bij het beantwoorden van de vragen. Als iedereen alle vragen heeft beantwoord, gaan we met elkaar praten over het verhaal en over de antwoorden.

Achterin het werkboek kunnen de leerlingen de nieuwe ingrediënten kunt invullen, zodat ze niets vergeten. Eerst verzamel je alle informatie. Pas als alle opdrachten gemaakt zijn, kunnen de leerlingen met het recept maken.

De laatste bladzijde van het werkboek is het stappenplan Rekenen. Wijs de leerlingen daarop. Als iedereen alle opdrachten heeft gedaan, bespreek je met elkaar wat Nordin allemaal te weten is gekomen en bespreek je het nieuwe recept.

Tips

- Wijs de leerlingen bij aanvang op het informatie-verzamelblad achterin.
- Licht het werken met het stappenplan Nieuwsrekenen toe. Dat is de laatste bladzijde van het werkboek.
- Laat leerlingen in tweetallen of in kleine groepjes deze opdrachten maken.

Antwoorden

- Vraag 1 C. 90 gram (het recept is voor 1 portie; Nordin wil 3 porties maken; voor 1 portie is 30 gram nodig; $30 + 30 + 30 = 90$)
- Vraag 2 C. 50 g (de goedkoopste reep is 95 cent; die reep is 100 g; de helft van 100 = ?; de helft van 10 = 5; dus de helft van 100 = 50)
- Vraag 3 B. in mei in Ivoorkust (kijk naar de druppels onder de tabel. 150 mm hoort bij 4 druppels; kijk naar de tabel; waar staan er 4 druppels in de tabel? Bij mei in Ivoorkust staan 4 druppels)
- Vraag 4 B. in 2012 (kijk goed in de grafiek, welke staaf is het kortst? Bij welk jaar hoort die staaf?)
- Vraag 5 B. 30 duizend (in totaal zijn er 46 duizend bijen geteld; de top 3 zijn 7 duizend + 5 duizend + 4 duizend = 16 duizend; verschil is aantal dat niet bij top 3 hoort; $46 \text{ duizend} - 16 \text{ duizend} = 30 \text{ duizend}$)
- Vraag 6 C. 8 boeren (1 van de 3 boeren verdient genoeg; 1 van de 3; 2 van de 6; 4 van de 12; 8 van de 24)
- Vraag 7 B. 9 euro meer ($21 \text{ aanvullen tot } 30 = 9$)
- Vraag 8 C. 17 duizend kilometer meer (2 aanvullen tot 19; eerst 2 aanvullen tot $10 = 8$, dan 10 aanvullen tot $19 = 9$; $8 + 9 = 17$)
- Vraag 9 A. 5 kiloton meer (verkeer heeft 4 blokjes; ieder blokje is 5 kiloton; $4 \times 5 = 20$; industrie heeft 3 blokjes; $3 \times 5 = 15$; $20 - 15 = 5$)
- Vraag 10 C. 51 honderd liter water (voor honderd gram heb je 17 honderd liter water nodig; voor 2 honderd gram heb je 17 honderd + 17 honderd liter water nodig en dat is 34 honderd liter; en voor 3 honderd gram heb je dan nog weer 17 honderd liter water meer nodig; dat is $34 \text{ honderd} + 17 \text{ honderd} = 51 \text{ honderd liter water}$)
- Vraag 11 C. 7 keer (met de energie voor 1 kilogram aluminiumfolie kan de wasmachine 14 keer draaien; dus bij een halve kilogram moet je de helft van 14 nemen; de helft van 14 is 7)
- Vraag 12 B. merk B (eerst uitrekenen hoeveel Nordin voor merk A moet betalen; $5 \times 2 = 10$ euro; dan uitrekenen hoeveel geld de repen van merk B kosten; $3 + 3 + 3 = 9$; voor merk B betaalt Nordin 9 euro en voor merk A betaalt hij 10 euro; merk B is dus goedkoper)

Eindoplossing
Klassikaal bespreken

Wanneer de leerlingen de vragen goed hebben beantwoord, hebben ze alle ingrediënten voor de chocoladetaart. Bespreek gezamenlijk alle ingrediënten.

Bespreek ook welke opdrachten moeilijk waren, welke ze snel konden beantwoorden. En ga ook in op de inhoud van de opdrachten, Welke informatie was nieuw? Wat wisten ze nog niet over cacao en chocolade? Nordin maakt nu een taart zonder chocolade. Wat zouden zij doen? Bespreek dat met elkaar.

Overzicht hints

Hieronder vind je een overzicht van de hints.

Na elke goed beantwoorde rekenvraag krijgt de leerling de hint die bij het nummer van de rekenvraag staat.

	hints per vraag
1	200 gram biscuitjes of koekjes
2	100 gram gesmolten boter
3	200 gram roomkaas
4	1 zakje vanillesuiker
5	2 eetlepels poedersuiker
6	250 ml koude slagroom
7	2 eetlepels suiker
8	1 eetlepel citroenrasp
9	1 theelepel citroensap
10	plakjes citroen
11	vers fruit naar keuze en kleine stukjes duurzame chocolade
12	taartvorm van 22 of 24 centimeter

Bronnen

nl.wikipedia.org; Klimaatinfo.nl - alles over het klimaat, weer en beste reistijden; rijksoverheid.nl/actueel/weblogs/bzers-wereldwijd/2026/nederlandse-inzet-op-het-gebied-van-cacao; clo.nl/indicatoren/nl050810-jaarlijkse-hoeveelheid-neerslag-in-nederland-1910-2025; boommade.nl/feiten-over-ontbossing/; nos.nl; milieucentraal.nl; hands-off.com/eerlijke-chocolade/; nationalebijentelling.nl; bestuivers.nl; bijenstichting.nl; solidaridad.nl; fairtrade.net; voicenetwork.cc; nl.distance.to; binnenvaartkrant.nl; vrachtwagenchauffeur.be; na-buurs.nl; hetkanwel.nl; kro-ncrv.nl; oxfambelgie.be